

ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΔΟΣΗ ΕΜΒΟΛΙΟΥ ΑΡΚΕΤΗ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΕΧΟΥΝ ΝΟΣΗΣΕΙ;

Για εκατομμύρια ανθρώπους ανά τον κόσμο είναι διαθέσιμα τα εμβόλια της Pfizer και της Moderna, και συστήνεται ο εμβολιασμός με δύο δόσεις. Η πρώτη δόση των mRNA εμβολίων προετοιμάζει το ανοσοποιητικό σύστημα ώστε να αναγνωρίσει και να «επιτεθεί» στην πρωτεΐνη spike στην επιφάνεια του ιού SARS-CoV-2. Η δεύτερη δόση λίγες εβδομάδες μετά έχει ως στόχο να ενισχύσει τον τίτλο των αντισωμάτων για να προσδώσει καλύτερη ανοσία. Όσοι όμως έχουν νοσήσει με λοίμωξη COVID-19, πρέπει αδιαφορίτητα να εμβολιαστούν για να μεγιστοποιήσουν την προστασία ενάντια στην επαναλοίμωξη, αλλά επειδή έχουν μία ήδη υπάρχουσα φυσική ανοσία, δημιουργείται το ερώτημα αν μία δόση θα ήταν αρκετή. Σε μία μικρή μελέτη, υπό την εποπτεία του National Institute of Health των ΗΠΑ, παρουσιάζονται δεδομένα που δεν έχουν ακόμα δημοσιευθεί, σχετικά με το ερώτημα αυτό. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Παναγιώτης Μαλανδράκης, Γιάννης Ντάνασης** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) (<https://mdimop.gr/covid19/>) συνοψίζουν τα δεδομένα αυτά. **Η ανοσολογική απάντηση των ασθενών που έχουν λάβει μία δόση εμβολίου και έχουν ιστορικό λοίμωξης COVID-19 είναι ίδια ή και καλύτερη από κάποιον που έχει λάβει δύο δόσεις χωρίς να έχει νοσήσει.** Οι ερευνητές αιτιολόγησαν τα ευρήματα αυτά, θεωρώντας ότι η πρώτη δόση σε όποιον έχει ήδη νοσήσει μάλλον δρα όπως η δεύτερη σε κάποιον που δεν έχει νοσήσει ξανά. Επίσης παρατηρήθηκε ότι όσοι είχαν νοσήσει εμφάνισαν συχνότερα συμπτώματα ανοσολογικής απόκρισης (άλγος στο χέρι, πυρετό, κρυάδες, κόπωση) μετά την πρώτη δόση. Η μελέτη περιέλαβε 109 ασθενείς που έλαβαν την πρώτη δόση ενός mRNA εμβολίου, και παρατηρήθηκε ότι ανέπτυξαν αντισώματα σε χαμηλά επίπεδα εντός 9 έως 12 ημερών από την πρώτη δόση. Ωστόσο η κινητική των αντισωμάτων ήταν εντελώς διαφορετική στους 41 ασθενείς με θετικό τίτλο αντισωμάτων έναντι του SARS-CoV-2 πριν την πρώτη δόση του εμβολίου, αφού εκείνοι πέτυχαν υψηλούς τίτλους αντισωμάτων σε λίγες μέρες, περίπου δέκα φορές παραπάνω από τους υπόλοιπους. Εάν τα δεδομένα αυτά υποστηριχθούν και από άλλες μελέτες, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας μπορεί να προτείνει μία δόση εμβολίου για όσους έχουν νοσήσει με COVID-19 λοίμωξη.

Η υψηλή αποτελεσματικότητα των mRNA εμβολίων μετά από την πρώτη δόση στην πλειοψηφία των εμβολιασμένων (Pfizer 90% και Moderna 92.1%) έχει οδηγήσει τους ερευνητές στη σκέψη ότι μία δόση θα είναι αρκετή έτσι ώστε να εμβολιαστεί μεγαλύτερη μερίδα του πληθυσμού. Παρόλα αυτά, οι ΗΠΑ προς το παρόν θα ακολουθήσουν τη στρατηγική των δύο δόσεων του εμβολίου, καθώς ενώ το ποσοστό της προστασίας μπορεί να είναι υψηλό αλλά χωρίς διάρκεια. Η δεύτερη δόση μεγιστοποιεί τα οφέλη του εμβολιασμού ειδικά όσο ο κίνδυνος της πανδημίας παραμένει υψηλός. Ο τίτλος των εξουδετερωτικών αντισωμάτων δεκαπλασιάζεται με τη δεύτερη δόση, και αυτός ο υψηλός τίτλος είναι απαραίτητος ειδικά την περίοδο αυτή που κυκλοφορούν διαφορετικά στελέχη του νέου κορωνοϊού. Οι ασθενείς που λαμβάνουν τη δεύτερη δόση του εμβολίου, μπορεί να προφυλάσσονται από τη σοβαρότερη μορφή της νόσου, ακόμα και αν τα καινούργια στελέχη έχουν εξελιχθεί ώστε να «ξεφεύγουν» από την προστασία του εμβολίου. Ωστόσο δεδομένης της περιορισμένης διαθεσιμότητας των εμβολίων είναι εύλογη η σκέψη αναβολής της δεύτερης δόσης του εμβολίου, καθώς αποτελεί ένα σοβαρό θέμα παγκόσμιας υγείας, που

μπορεί να οδηγήσει σε χλιάδες νοσηλείες και θανάτους τους επόμενους μήνες στις ΗΠΑ λόγω COVID-19.